

Nota van verbeteringen en aanvullingen vigerende voorschriften ontheffingen ex art 68 Flora- en faunawet van de Faunabeheereenheid Gelderland

Aanleiding

De Faunabeheereenheid Gelderland (hierna FBE) beschikt over meerdere vigerende ontheffingen art. 68 van de Flora- en Faunawet voor schadebestrijding en beheer verleend door de provincie in de periode november 2012 t/m maart 2016. Daarvoor heeft zij faunabeheerplannen opgesteld, die door de provincie zijn goedgekeurd. Het gaat daarbij om de volgende soorten danwel soortgroep: grofwild (edelhert, damhert, wild zwijn en ree), ganzen (grauwe gans, kolgans en brandgans), roek, vos, meerkoet en konijn. Aan deze ontheffingen zijn voorschriften verbonden. Deze zijn te onderscheiden in algemene- en soortspecifieke voorschriften. Ook is een begrippenlijst toegevoegd. Deze voorschriften kunnen gedurende de looptijd aangepast zijn. Zo is het besluit konijn uit 2013 nauwelijks gewijzigd gedurende de looptijd en verschilt daarmee het sterkst van de recentere ontheffingen. Voor de ganzenontheffing zijn recent op verzoek van de FBE een aantal wijzigingen op advies van het GAK (Ganzenafstemmingskader - Gelderland) door te voeren. Reden daartoe was de behoefte om nadere vereenvoudiging of verduidelijking voor de uitvoerders in het veld.

Om dezelfde reden is het danook aan te bevelen om dit ook voor de andere voorschriften door te voeren. Daarbij gaat het vooral om de voorschriften eensluitend danwel eenduidig te maken tenminste voor dezelfde c.q. gelijksoortige handelingen. Deze wijzigingen zijn danook hoofdzakelijk van redactionele aard en bestaan uit herschikking, aanvullingen en verbeteringen.

Voorgesteld wordt de volgende wijzigingen door te voeren:

I. Scheiding in algemeen en soortspecifiek

De voorschriften worden gescheiden in één gelijklopend algemeen gedeelte met één begrippenlijst en per soort of soortgroep specifieke voorschriften en bijlage(n).

Het algemene voorschriften gedeelte blijft zodoende onder vernummering bestaan uit de onderdelen A t/m E: "Gebruik ontheffing en begrippen", "Machtiging en gebruik machtiging", "Identificatie en Registratie" en "Overig".

Daarmee verhuizen de voorschriften omtrent werkplan, plan van aanpak en gebiedsplan voor zover van toepassing naar de soort of soortgroep gebonden voorschriften van deze delen.

Voor het soortspecifieke gedeelte worden de soortspecifieke voorschriften herschikt en wel als volgt:

- "Periode"; "Gebied" en "Middelen en gebruik" en (alleen voor zomerganzen en grofwild) "populatiebeheer of standregulatie".
- Voorschriften onder "tijden", "plan van aanpak" en "meldingsplicht" worden onder middelen en gebruik gevoegd.

II. Wijzigingen van algemene aard

- Bij de uitvoering van het faunabeheer en het toezicht daarop zijn de voorschriften van de ontheffing leidend. De aanvraag om ontheffing en met name het faunabeheerplan dat daaraan ten grondslag heeft gelegen bevat veel achtergrondinformatie die voor de uitvoering van belang kan zijn. Het is de aan de FBE om de ontheffinggebruikers te informeren over relevante passages hieruit, ontheffinggebruikers moeten dit in acht nemen. Het benadrukken daarvan vinden wij niet langer noodzakelijk uit oogpunt van vereenvoudiging van de voorschriften.
- In het faunabeheerplan bij de aanvraag om ontheffing is het werkgebied van de FBE aangegeven. Dat is geheel Gelderland exclusief Kroondomein Het Loo. Dit laatste

was ter informatie toegevoegd aan het voorschrift maar kan vervallen uit oogpunt van vereenvoudiging van de voorschriften.

- De FBE is als ontheffinghouder verantwoordelijk van het gebruik van de ontheffing. Daarmee is ze medeverantwoordelijk voor het correct gebruik daarvan door degenen die door of namens haar zijn gemachtigd. Bij populatiebeheer en de meeste vormen van schadebestrijding loopt de machtiging (zoals beschreven in de faunabeheerplannen) in principe via de WBE naar de jachthouders. De uitvoering geschiedt echter vaak niet door de jachthouders alleen. Regelmatig is sprake van jachtcombinaties waarbij meerdere jachtaktehouders gerechtigd zijn tot het zelfstandig optreden in het veld. Maar ook jachttopzichters en/of anderen die alleen bijstand verlenen. Tevens kan op uitdrukkelijk verzoek van een grondgebruiker de FBE besluiten om aan een ander dan degene die er de jacht heeft een toestemming te geven tot gebruik van de ontheffing voor schadebestrijding. In de voorschriften was al de meest voorkomende werkwijze vastgelegd. Nu is verduidelijkt welke voorwaarden gelden voor overige gevallen. Zo moet de FBE voorwaarden stellen aan het verder doorschrijven van machtigingen en is verduidelijkt dat de oorspronkelijk gemachtigde ontheffinggebruiker altijd snel inzichtelijk moet kunnen maken wie hem of haar hebben bijgestaan of van hem of haar een doorgeschreven machtiging hebben ontvangen.
- Eenieder die de ontheffing gebruikt moet weten welke voorwaarden daaraan zijn gekoppeld. De FBE heeft een verantwoordelijkheid om daartoe te informeren en de voorschriften moeten voor de gebruikers (digitaal) voorhanden zijn. Het is niet langer verplicht het complete voorschriftenpakket bij zich te dragen, volstaan kan worden met een samenvatting door de FBE van de volgens haar belangrijkste aandachtspunten.
- De FBE draagt er zorg voor dat een machtiging wordt ingetrokken indien vaststaat of redelijkerwijze aannemelijk is dat de gemachtigde één of meer handelingen heeft verricht die strijdig zijn met verplichtingen die bij of krachtens de Ffw voor hem gelden. Van deze redelijke aannemelijkheid is sprake bij omstandigheden waaruit ook een redelijk vermoeden als bedoeld in artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering zou zijn af te leiden, maar in ieder geval niet enkel op basis van informatie, meldingen of aangiften van personen waarvan vaststaat of aannemelijk is dat zij behoren tot één belangenorganisatie of tot gerelateerde belangenorganisaties. “ Teneinde de leesbaarheid van de voorschriften te bevorderen en deze waar mogelijk in omvang te beperken is het laatste deel van het voorschrift, dat inhoudelijk correct is maar een toelichtend karakter heeft, vervallen.
- De registratie van het gebruik van ontheffingen vindt plaats door de individuele gebruikers in een digitaal fauna registratie systeem. Het voorschrift met betrekking tot het bieden van een fysieke ruimte om dit te raadplegen door toezichthouders is vervallen omdat inmiddels voor alle lopende ontheffingen van de FBE een digitale vastlegging geldt.
- Rapportage over het gebruik van de ontheffingen vindt door de FBE op verschillende momenten en op verschillende wijze plaats. Binnen een ontheffing kan sprake zijn van meerdere gebruikperiodes, bijvoorbeeld afhankelijk van de schadegevoeligheid van een gewas. De FBE maakt veelal deelrapportages na afloop van de gebruikperiode om daaruit zo snel mogelijk conclusies te trekken en aanbevelingen voor het toekomstige beheer te doen. Op deze wijze ontstaan jaarlijks meerdere rapportagemomenten. In een jaarrapportage worden de conclusies van de diverse

deelonderzoeken door de FBE samengevat en daarmee onderdeel gemaakt van de inhoudelijke en financiële verslagleggingscyclus. De jaarrapportage is daarmee tevens de verslaglegging zoals bedoeld in artikel 69 Ffw. Ontvangen deelrapportages kunnen voor ons aanleiding zijn om ons toezicht op in te richten. Het beschikbaar stellen en communiceren over tussentijdse deelrapportages is een taak van de FBE.

III. Wijzigingen die soort gebonden zijn.

Ook soortspecifiek zijn er duidelijke overeenkomsten in de voorschriften tussen soorten en soortgroepen. Voor de middels de voorschriften voorgestane uitvoering van de onderliggende (en goedgekeurde) faunabeheerplannen is het wenselijk om mede gezien het tijdsverloop tussen de genomen besluiten en daarmee opgetreden verschillen in de voorschriften wijzigingen door te voeren zodat ook deze voor zover mogelijk eensluidend, danwel eenduidig en daarmee beter op elkaar afgestemd zijn. Dat zijn dan redactionele wijzigingen als bijvoorbeeld titel en indeling maar ook meer inhoudelijke aanpassingen. Bij de meer inhoudelijke en/of wat meer ingrijpende wijzigingen wordt dit hieronder nader toegelicht.

Het gaat dan om de volgende aan te brengen wijzigingen:

- Het gebruik van bijzondere middelen

Bij het grofwild en recenter ook weer voor de vos is het gebruik van het geweer 's-nachts met kunstlicht toegestaan. Immers de juridische belemmering daarvoor te weten de Benelux ontheffing, die dat tot voor kort verbod is op het punt van schadebestrijding door de lidstaten daarop inmiddels aangepast.

Bij het konijn was inzet van kunstlicht voorheen gebruikelijk zij het in gepaste mate en alleen bij schadebestrijding onder bijzondere omstandigheden (extreme schade) danwel voor bijzondere plaatsen waarbij bestrijding overdag niet wenselijk is vanwege het gebruik (sportvelden, begraafplaatsen, industrieterrein). Dit is aan het oordeel van de FBE over te laten.

Bij het inzetten van de toegestane bijzondere middelen met name bij grofwild als kunstlicht zowel zichtbaar uit oogpunt van verjaging, als ook restlichtversterking met niet voor dieren zichtbaar licht om de volle toegestane schemerperiode te kunnen benutten blijkt toch onduidelijk te zijn voor uitvoerders. Voorschriftelijk kan er naar oordeel van de FBE opgeschaald worden: van regulier afschot, inclusief de schemerperiode, het verlengen van dit reguliere afschot (als de gestelde doelen niet bereikt zijn) met de mogelijkheid van inzet van kunstlicht 's-nachts ten behoeve van alle jaarrond toegestane vormen van schadebestrijding waaronder ook dierenwelzijn (ziek of verminkt). Voor schade aan land- en bosbouw, ten behoeve van openbare en verkeersveiligheid danwel handhaving van de nulstand.

Voor het gebruik van bijzondere middelen voor herten en ree 's-nachts uit oogpunt van schadebestrijding en openbare/verkeersveiligheid dient daarvoor een plan van aanpak te worden opgesteld en toegestuurd. De voorschriften behoeven op dit punt enige verduidelijking. Voor het wilde zwijn was aanzit 's-nachts en het gebruik van kunstlicht ten behoeve van schadebestrijding altijd gebruikelijk. Wanneer sprake is van zieke en of verminkte dieren dient dit uit oogpunt van dierenwelzijn zo snel mogelijk te geschieden en is een plan van aanpak niet vereist. Voor acute situaties op en rond wegen kan al snel gehandeld worden conform de vigerende aanwijzing art 67 Flora en faunawet aan de Stichting Wildaanrijdingen Nederland. Voor de

geluiddemper zal expliciet worden aangegeven mits ook toegestaan op grond van de Wet Wapens en Munitie.

- Het goedkeuren van gebiedsplannen bij standregulatie van zomerganzen
Bij de zomerganzen vindt standregulatie plaats op basis van vooraf door de provincie goedgekeurde doelstanden per deelgebied (gebiedsplannen), waarbij de provincie via de werkplannen vooraf en nadien middels de jaarrapportage geïnformeerd wordt. Dit is zo in de voorschriften opgenomen, omdat bij de goedkeuring van het faunabeheerplan en de ontheffing verlening in het faunabeheerplan voor de ganzen nog niet voor het hele ganzenverspreidingsgebied gebiedsplannen waren opgesteld. Inmiddels beslaan de reeds goedgekeurde gebiedsplannen het voornaamste leefgebied van de ganzen en is daar voldoende ervaring mee is opgedaan. Volstaan kan dan ook worden met kennisgeving vooraf (voorschrift werkplan) als een dergelijk door GS goedgekeurd plan anders zal worden gebruikt dan in het plan vermeld. Daaronder ook begrepen gebiedsplanuitbreiding.
- Het vermelden van doelstanden per leefgebied voor het grofwild
Ten behoeve van populatiebeheer voor het grofwild zijn de aan te houden doelstanden per (deel)leefgebied/wildbeheereenheid in de voorschriften opgenomen. Deze doelstanden zijn aan de onderliggende faunabeheerplannen ontleend en letterlijk in de voorschriften overgenomen. Ter vereenvoudiging kan dan ook volstaan worden met verwijzing naar de faunabeheerplannen. In de jaarlijkse werkplannen moet dit immers nader uitgewerkt worden en vervolgens voor het afschotseizoen onder kennisgeving aan de provincie worden toegestuurd. Voorschriftelijk wordt nog benadrukt dat wanneer de in het faunabeheerplannen aangegeven doelstanden gelet op de daarmee gediende belangen niet gehaald worden de FBE gehouden is ons daarvan onverwijld op de hoogte te stellen cq te rapporteren over terzake gedane vorderingen voor herstel van gewenste standen cq welke bijzondere omstandigheden zulks streven in sterke mate beïnvloeden danwel (ver)hinderen.
- Het toevoegen van lokvoer voor observatie
Lokvoerverstrekking is aan voorschriften verboden omdat het bijvoeren van grote hoefdieren anders dan ten behoeve van afschot middels aanzit wettelijk verboden is uit oogpunt van standbevordering. Ook voor de tellingen van zwijnen en edelherten worden gevoerd. Voor damhert en ree wordt niet expliciet gevoerd en is dit voor deze dieren niet in de voorschriften opgenomen. In het goedgekeurde Faunabeheerplan is voorts opgenomen dat lokvoer ook voor wilde zwijnen verstrekt kan worden voor observatie doeleinden. Voor de duidelijkheid is dit ook expliciet in de voorschriften zo te benoemen.
- Aanpassing van een plan van aanpak.
In een aantal ontheffingen te weten: grofwild, ganzen is een plan van aanpak vereist voor het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid en flora en fauna. Voor het grofwild is er nog verschil tussen damhert en edelhert. Deze kunnen beter op elkaar afgestemd worden. De looptijd van een dergelijk plan is voorts voorgeschreven voor een periode van 3 jaar. Uit de opgedane ervaring daarmee is gebleken, dat de looptijd beter aangepast kan worden aan de looptijd van de ontheffing. Immers voorschriftelijk is bij deze plannen al bepaald, dat , als een dergelijk door de provincie goedgekeurd plan anders zal worden gebruikt dan in het

plan vermeld, danwel dat gestelde doelen niet gehaald worden de provincie per ommegeande daarover dient te worden geïnformeerd. De goedkeuring van een plan kan vervallen als daarvoor voldoende onderbouwing is geleverd in het faunabeheerplan of bij eerdere soortgelijke plannen en/of een gebied daarbij aansluit.

- Het gelijktrekken van het afschot ter ondersteuning van verjaging
Het afschot ter ondersteuning van andere aan te wenden verjagingsmiddelen ten behoeve van bestrijding van schade door vogels is niet in alle ontheffingen gelijk. Zo is bij de (oudere) meerkoet ontheffing nog afschot toegestaan van 5 meerkoeten per verjaagactie tot een maximum van 25. Bij de dit jaar gewijzigde ontheffingen: winterganzen en roeken is dat maximaal 5 vogels per dag per schadeperceel. Omdat het wordt toegestaan in aanvulling op andere aan te wenden verjagingsmiddelen met accent op verjaging is een wijziging in 5 vogels per dag per schadeperceel voldoende voor het beoogde effect en voor de uitvoering eenduidig.

- Het doen van een kennisgeving vooraf bij wijzigingen in plannen en/of gebieden conform de voorschriften. In de meest recentelijk gewijzigde voorschriften is de termijn op 5 werkdagen gesteld. Het is wenselijk uit hoofde van eenduidigheid dit ook door te voeren voor kennisgevingen met een afwijkende periode zoals de vos met 10 dagen, danwel nieuwe kennisgevingen.